

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/71/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321201988
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2021:6321201988.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa otca N. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, XXX XX N. a matky F. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX N., v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletý N. Y., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca N. Y., nar. XX.XX.XXXX.

II. Matka F. Y., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého N. Y., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne počnúc dňom 01.11.2021, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého dieťaťa.

III. Súd zrušuje dohľad nad výchovou maloletého N. Y., nar. XX.XX.XXXX nariadený uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/128/2019-53 zo dňa 01.10.2019.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého N. Y., nar. XX.XX.XXXX podal dňa 24.08.2021 na tunajší súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, pričom žiadal, aby súd maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti a matku nežiadal zaviazat' prispievať na výživu maloletého. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý je narodený mimo manželstva. Rodičia maloletého spolu nežijú. On je dôchodca, pričom jeho dôchodok mesačne činí 440,- Eur. Okrem toho je SZČO ako chovateľ hospodárskych zvierat. Príjem je pohyblivý, náklady na prácu, telefón sú zahrnuté do nákladov SZČO. Matka maloletého sa stará ako opatrovateľka o zverené dieťa a za to poberá opatrovateľský príspevok. Matka maloletého je nemajetná a býva v jeho rodinnom dome. Maloletý N. ukončil základné vzdelanie a od septembra 2021 bude navštevovať Strednú školu poľnohospodársku v Rimavskej Sobote. Maloletý sa sám rozhodol, že chce bývať s otcom. On vlastní dom v H. na W. ulici, zariadenie, letnú kuchyňu vo dvore a záhradu, ďalšie domy vlastní v obci N. č. XXX, v obci H. a v C. a tiež hospodársky dvor v obci W..

2. Matka maloletého sa k návrhu napriek výzve súdu písomne nevyjadrila.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 11.11.2021, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletého, oboznámením sa s prednesom kolízneho opatrovníka maloletého, taktiež sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj s uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8PPOm/1/2019-42 zo dňa 29.04.2019, uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/128/2019-53 zo

dňa 01.10.2019, keď pojednával v neprítomnosti matky maloletého, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas a ktorá svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila z dôvodu, že je v karanténe pre COVID-19 a zároveň súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti.

4. Z výsluchu otca maloletého na pojednávaní súd zistil, že trvá na podanom návrhu a žiada, aby maloletý N. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Čo sa týka výživného, toto od matky nepožaduje, ale pokiaľ je potrebné o tomto rozhodnúť, ponecháva otázku výživného na rozhodnutí súdu. Na podanom návrhu trvá aj z toho dôvodu, že maloletý sa nechce vrátiť k matke, maloletý sa u neho zdržiava už asi jeden a pol roka. Maloletému vybavil aj školu, a to strednú poľnohospodársku školu. Maloletého baví farma, ktorú on vlastní, a chce pokračovať v tom, čo on robí. Maloletému dáva aj vreckové, platí mu školu, internát a bol by rád, keby si to aj maloletý želal a chcel ostať pri ňom. Maloletý sa vyjadril, že sa nechce vrátiť k matke, nakoľko je alkoholička a keď má vypité, nevie čo robí. On je rozvedený, pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba v oblasti živočíšnej výroby, má vlastnú farmu v Lopeji, aj v Predajnej, vynáša to, nie je v strate. Nezamestnáva žiadnych zamestnancov, ale na živnosť pre neho robí jeden pán, čo mu pasie dobytok. Má trvalý pobyt v Jasení, kde vlastní rodinný dom a prechodný pobyt má v Brezne na W. ulici, kde taktiež vlastní rodinný dom. Striedavo sa zdržiava buď v Brezne v rodinnom dome, ale aj tiež na farme v Lopeji. Maloletý od septembra začal navštevovať 1. ročník Strednej poľnohospodárskej školy v Rimavskej Sobote. Túto školu maloletému vybavil on. Maloletý počas týždňa býva na internáte a cez víkend sa vracia ku nemu. On maloletého v nedeľu vozí do školy a naspäť po skončení vyučovania v piatok chodí maloletý autobusom. Maloletý N. sa sám vyjadril, že chce byť pri ňom, napr. aj naposledy teraz pri sviatku Všetkých svätých, keď boli na hroboch, maloletému vravel, aby išiel pozrieť aj mamu, ale nechcel ísť, nakoľko vravel, že možno bude opitá. Občas maloletý zvykne matku taktiež navštíviť a matka maloletého aj telefonicky kontaktuje. Je pravdou, že maloletému matka aj kúpi oblečenie alebo obuv. Čo sa týka výdavkov na školu maloletého, dokopy ho to vyjde asi 100,- Eur, čo sa týka internátu a stravy, nemá to presne spočítané, pokiaľ je niečo treba zaplatiť, zaplatí to. Maloletý je zdravý, nenavštevuje žiadne odborné ambulancie. Taktiež on je zdravý, nemá v súvislosti so zdravotným stavom zvýšené výdavky. Okrem maloletého N. má ešte vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére U. 12-ročnej. Matkou maloletej U. nie je matka maloletého N.. Maloletá U. je taktiež pri ňom a aj ohľadne maloletej U. si podal návrh na úpravu práv a povinností, pričom navrhuje maloletú zveriť do svojej starostlivosti, taktiež sa vedie ohľadne nej konanie, pričom bolo pojednávanie, ktoré však bolo odročené na 23.11.2021 z dôvodu, že sa matka nedostavila. Maloleté deti N. a U. majú dobrý vzájomný vzťah ako súrodenci. Okrem príjmu zo živnosti poberá ešte aj starobný dôchodok vo výške okolo 440,- Eur mesačne. Otec maloletého sa na pojednávaní zároveň vyjadril aj k vyjadreniu matky maloletého v rámci šetrenia pomerov, keď uviedol, že väčšia časť z toho, čo matka uviedla, je klamstvo. Taktiež ohľadne toho, že matka vôbec nepije, toto nie je pravdou, taktiež sa matka nezaujíma o maloletého tak často, ako uvádza. Taktiež nie je pravda, že by matka maloletému dávala jedlo, stalo sa, že mu raz dala nejaké rezne, aj to musí vždy maloletého nabádať, aby išiel matku pozrieť, nakoľko veľmi za ňou maloletý nechce chodiť z dôvodu, že sa bojí, že bude mať matka vypité.

5. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že súhlasí s návrhom otca, nakoľko má za to, že zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca sa javí ako najlepší záujem maloletého. Maloleté dieťa sa samo vyjadrilo, že chce byť v starostlivosti otca, matka o maloleté dieťa prejavuje záujem a aj telefonicky ho kontaktuje a maloletý chodí matku aj navštevovať, avšak podľa slov maloletého niekedy matka javí známky požitia alkoholických nápojov. Vzhľadom na to navrhuje, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platením výživného podľa možností a schopností matky. Zároveň nad výchovou maloletého je určený dohľad, ktorý bol nariadený uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/128/2019, ktorý je vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, obce, ako aj základnej školy, ktorú maloletý navštevoval. Má za to, že dohľad nad výchovou maloletého splnil svoj účel, nakoľko maloletý je toho času v starostlivosti otca, s matkou sa maloletý toho času kontaktuje a vzhľadom na uvedené žiada zrušiť dohľad nad výchovou maloletého. Maloletý sa v starostlivosti otca javí spokojný, má s otcom spoločné záujmy, baví ho práca na farme.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletého Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 10.11.2021 súd zistil, že vykonal sociálne zisťovanie na adrese W. 9, H. za účelom prešetrenia pomerov otca. V čase sociálneho zisťovania sa v domácnosti nachádzal otec maloletého dieťaťa. Bytové pomery otca predstavuje jednopodlažný dom, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Domácnosť disponuje kuchyňou, 2 izbami a kúpeľňou s WC. V domácnosti sa taktiež nachádza aj špajza. Domácnosť je zariadená funkčným nábytkom. Maloleté dieťa má izbu, kde má skrine, stôl, stoličku, poschodovú

postel', na ktorej spáva spoločne s otcom. Maloleté dieťa má vytvorený priestor pre odpočinok, hru, spánok a vzdelávanie. Domácnosť je vykurovaná elektrikou, či pieckou na pevné palivo.

Otec maloletého dieťaťa je poberateľ starobného dôchodku vo výške 440,- Eur, pričom pracuje ako SZČO. Príjem zo SZČO závisí od predaja dobytku. Výdavky, ktoré otec uviedol, predstavuje 150,- Eur na dobytok a naftu, elektrická energia na farme 50,- Eur a 20,- Eur voda, ktorú platí raz za štvrťrok. Elektrickú energiu v domácnosti platí v sume 23,- Eur a vodu hradí vo výške 86,- Eur štvrťročne. Taktiež platí aj 80,- Eur na školu maloletého syna N., ktorý je počas týždňa na internáte v Rimavskej Sobotke. Otec maloletého dieťaťa t.č. zabezpečuje starostlivosť aj o maloletú U. Y., nar. XX.XX.XXXX. Otec maloletého dieťaťa je zdravý a nelieči sa na žiadne závažné ochorenia. Maloletý N. navštevuje 1. ročník Strednej odbornej školy technickej a agropotravinárskej v Rimavskej Sobotke v odbore agromechatronik. Maloletý N. dosahuje dobré vzdelávacie výsledky.

Otec v rozhovore uviedol, že na podanom návrhu aj naďalej trvá a chce maloletému dieťaťu zabezpečovať starostlivosť. Uviedol, že od matky nechce žiadne výživné a styk s matkou by chcel ponechať na dohode. Otec uviedol, že tým, že pracuje aj na farme v Lopeji, tak má dostatočnú zásobu mäsa a o maloletého sa dokáže postarať. Uviedol, že maloletý N. sa celý čas nachádza u neho a občas ide pozrieť matku do Jasenia. Uviedol, že on tam nechce byť, pretože matka požíva alkoholické nápoje. Taktiež uviedol, že on sa o maloletého vie postarať, majú aj spoločné záujmy. Uviedol, že školu maloletému platí on. V nedeľu ide maloletého odviezť do školy. Maloletý je podľa jeho slov na školskom internáte. S maloletým je v kontakte a zaujíma sa o jeho vzdelávacie výsledky. Uviedol, že zo školy príde maloletý k nemu domov. Buď sú v Brezne alebo idú na statok do Lopeja. Uviedol, že tam idú kvôli tomu, že maloletému sa tam páči a baví ho pomáhať mu okolo statku. Taktiež verbalizoval, že maloletému sa v škole páči, je s ňou spokojný. Taktiež uviedol, že maloletému kúpil počítač do školy.

S maloletým N. bol vykonaný rozhovor. Maloletý N. v rozhovore uviedol, že chce byť pri otcovi, pri ňom mu je dobre, chce s ním ostať. U otca má aj svoju izbu a necíti sa u neho zle. Uviedol, že v škole sa má dobre, je na internáte. Zatiaľ sa mu darí, aj keď informatika je ťažšia. V škole chodí aj na obedy a internát má blízko pri škole. Školu mu platí otec. Maloletý uviedol, že mal v škole už aj prax a páčilo sa mu. Počas týždňa mu otec volá každý deň a informuje sa, ako sa má a ako bolo v škole. Maloletý uviedol, že matka mu ani nezavolá, volá mu len občas, najčastejšie mu volá, keď má vypité. Uviedol, že v nedeľu ho do školy vozí otec a v piatok ide naspäť autobusom alebo vlakom a ide ku otcovi. Niekedy ide pozrieť aj matku, keď mu zavolá, aby prišiel. Ide ju pozrieť a v ten deň ide naspäť ku otcovi. Niekedy sú v Brezne a niekedy idú do Lopeja na statok. Tam ho to baví, má tam čo robiť. Uviedol, že v Brezne pri otcovi sa mu páči. Otec im aj navarí alebo aj on mu pomáha variť, pretože jeho to baví. V závere uviedol, že keď ide matku pozrieť, tak vtedy nie je opitá. Keď k nej príde, tak mu dá aj peniaze.

Kolízny opatrovník vykonal aj sociálne zisťovanie v domácnosti matky na adrese N. XXX za účelom prešetrenia pomerov na strane matky. V čase sociálneho zisťovania sa v domácnosti nachádzala matka maloletého dieťaťa p. F. Y., jej partner p. D. D., ako aj I. I., nar. XX.XX.XXXX. Matka maloletého dieťaťa spoločne so svojim partnerom, I. I. a maloletou W. I., nar. XX.XX.XXXX obývajú prízemný rodinný dom na adrese N. XXX. Domácnosť pozostáva z jednej izby, kuchyne a dvora. Domácnosť je kompletne zariadená funkčným nábytkom. Maloleté deti majú v domácnosti matky skrine a posteľe a priestor pre oddych, vzdelávanie a spánok. Domácnosť disponuje pieckou na pevné palivo. Mesačné náklady na domácnosť predstavuje suma 158,- Eur za elektrickú energiu, 80,- Eur za vodu, ktorú rodina hradí štvrťročne, 60,- Eur za smeti, ktoré sú uhrádzané taktiež štvrťročne. Ročne rodina hradí 800,- Eur za drevo. Iné výdavky rodiny sú spojené s hradením stravy ako aj hygieny a oblečenie pre maloleté deti. Príjem matky pozostáva z opatrovateľského príspevku vo výške 508,44 Eur, ktorý matka poberá na plnoletého I. I.. Matka je zároveň poberateľkou prídavku na dieťa na maloletú W. ako aj maloletého N. vo výške 51,- Eur. Matka taktiež poberá vdovský dôchodok vo výške 303,70 Eur.

Matka v rozhovore uviedla, že ona s návrhom nesúhlasí, aby bol maloletý zverený do starostlivosti otca. Uviedla, že otec to chce kvôli tomu, že si ku sebe vzal aj jeho dcéru U. a aby sa o ňu potom N. mohol starať. Uviedla, že ona N. kúpila aj nové veci do školy, aj oblečenie. Aj peniaze mu dáva. Uviedla, že ona súhlasí, aby maloletý N. trávil čas aj pri otcovi, ale nesúhlasí s tým, aby mu bol zverený. Uviedla, že keď N. k nej príde, tak mu dáva aj jedlo. Uviedla, že ona nechce, aby keď otec maloletého zomrie, sa maloletý N. staral o U.. Uviedla, že otec maloletého N. zavezie do školy ako aj zo školy. Uviedla, že zo školy príde N. aj k nej, ona ho balí a aj jedlo mu nabalí spoločne so sladkosťami. Uviedla, že keď išiel do školy, tak mu kúpila veci za 300,- Eur. Aj zimné topánky mu kupovala teraz ona. Aj riadne rifle mu kupovala za 25,- Eur. Uviedla, že ona maloletého N. viac podporuje a aj mu viac dáva. Chce, aby maloletý ostal jej zverený. Otec býva s deťmi na statku. Uviedla, že aj otec maloletého jej volal, že od nej nechce žiadne výživné, ale on jej doteraz žiadne výživné neplatil. Uviedla, že N. ide zo školy ku otcovi. Ona maloletému voláva, aby prišiel k nej sa najesť. Uviedla, že ona bude N. podporovať a nesúhlasí s

tým, aby bol zverený otcovi. V novej škole sa N. učí dobre, dobré má známky. Uviedla, že nemá žiadne frajerky a zmenil sa, teraz je všetko v poriadku. Uviedla, že väčšinou sa s maloletým N. rozprávajú cez telefón. Uviedla, že aj keď mu zavolá, tak má N. vždy robotu. Myslí si, že maloletého to otec nahovára, že aby sa tak vyhovril. Matka uviedla, že ona alkohol nepije vôbec, keď tak si dá len nealkoholické pivo alebo si dajú s priateľom pivo Kelt. Ona skôr pije viackrát denne kávu. Ona musí dávať pozor aj na plnoletého I., ktorého má v opatere, lebo máva aj záchvaty a ona musí byť vždy hore, niekedy aj v noci. Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že pri prehodnotení situácie maloletého dieťaťa N. a rodiny v oblasti sociálnych a ekonomických podmienok nebolo zistené ohrozenie. Maloleté dieťa má vytvorené podmienky pre odpočinok, spánok a vzdelávanie. Hygiena a čistota domácnosti je udržiavaná na dobrej úrovni. Finančný príjem rodiny je pravidelný. Matka je poberateľkou opatrovateľského príspevku na plnoletého I. I., ako aj vdovského dôchodku. Otec je poberateľom starobného dôchodku a taktiež pracuje ako SZČO. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý N. sa nachádza v domácnosti otca. Štátne sociálne dávky na maloletého N. má uplatnená matka. Príjem rodiny postačuje na pokrytie členov rodiny.

V oblasti vývinových potrieb bolo zistené ohrozenie. Maloletý N. sa t.č. nachádza v starostlivosti otca, navštevuje Strednú odbornú školu technickú a agropotravinársku v Rimavskej Sobote. V oblasti zdravia nebolo zistené žiadne ohrozenie. O vzdelávacie výsledky maloletého sa prostredníctvom maloletého zaujíma otec ako aj matka, prevažne otec. Emocionálne potreby maloletého dieťaťa nie sú napĺňané dostatočne z dôvodu, že matka niekedy pod vplyvom alkoholických nápojov kontaktuje maloletého.

V oblasti komunikácie a vzťahov bolo zistené ohrozenie. Matka s otcom maloletého dieťaťa majú konfliktnú komunikáciu a vznikajú konflikty. Otec s maloletým komunikuje na primeranej úrovni, matka s maloletým komunikuje taktiež na primeranej úrovni. Avšak podľa slov maloletého, matka ho niekedy telefonicky opakovanne kontaktuje, keď je pod vplyvom alkoholických nápojov.

Čo sa týka oblasti starostlivosti rodičov o dieťa nebolo zistené vážne ohrozenie. Otec t.č. zabezpečuje starostlivosť o maloletého N.. Maloletý N. sa už dlhodobejšie zdržiava v domácnosti otca. Otec maloletému hradí školu, vozí ho do školy, maloletý sa zo školy vracia do jeho domácnosti. Maloletý v čase rozhovoru nejavil známky zanedbanej starostlivosti, či fyzického týrania, bol oblečený v primeranom oblečení. Riziko predstavuje možné požívanie alkoholických nápojov matkou, ako to verbalizoval otec ako aj maloletý N..

Nad výchovou maloletého N. je určený dohľad nariadený uznesením OS Brezno, č.k. 8P/128/2019, ktorý je vykonávaný v súčinnosti ÚPSVR Brezno, obce ako aj základnej školy, ktorú maloletý navštevoval. Dohľad nad výchovou maloletého splnil svoj účel, nakoľko maloletý je t.č. v starostlivosti otca, s matkou sa t.č. kontaktuje, majú vytvorené dobré citové väzby. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť kolízny opatrovník žiadal zrušiť dohľad nad výchovou maloletého N..

V závere kolízny opatrovník maloletého uviedol, že na základe zistených skutočností má za to, že zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca sa javí ako najlepší záujem maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa verbalizuje, že chce byť v starostlivosti otca. Matka o maloleté dieťa prejavuje záujem, aj ho telefonicky kontaktuje, avšak podľa slov maloletého, niekedy pod vplyvom alkoholických nápojov. Z uvedeného dôvodu kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrhu otca vyhovel a zveril maloletého N. do osobnej starostlivosti otca N. Y. a matku zaviazal platením výživného podľa potrieb dieťaťa a možností a schopností matky.

7. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Brezno zo dňa 22.09.2021 súd zistil, že otec maloletého dosiahol za rok 2020 príjmy zo živnosti 23.729,48 Eur, výdavky 23.410,95 Eur, základ dane 318,53 Eur.

8. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na otca maloletého súd zistil, že tento je od 01.07.2021 vedený ako samostatne zárobkovo činná osoba a zároveň tiež poberá starobný dôchodok vo výške 447,80 Eur mesačne.

9. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 28.09.2021 súd zistil, že matka maloletého nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie od 01.06.2008 do 31.12.2008 a od 01.01.2009 naďalej, aktuálne vo výške 508,44 Eur mesačne a zároveň je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 51,- Eur mesačne.

10. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na matku maloletého súd zistil, že táto poberá vdovský dôchodok vo výške 329,10 Eur mesačne.

11. Maloletý N. Y., nar. XX.XX.XXXX je dieťaťom matky F. Y. a otca N. Y., ktorí nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8PPOm/1/2019-42 zo dňa 29.04.2019, právoplatným dňa 04.06.2019, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý N. Y., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2 z dôvodu, že maloletý sa od 25.04.2019 nachádzal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská, samostatná skupina H. - I., kde bol umiestnený na jeho požiadanie, starostlivosť zo strany matky bola v tom čase podľa tvrdenia maloletého nedostačujúca, táto mala takmer denne požívať alkoholické nápoje; otec maloletého síce prejavil záujem o starostlivosť o maloletého, avšak maloletý v tom čase odmietal jeho starostlivosť, bál sa ho; zároveň starostlivosť o maloletého nemohli v tom čase vykonávať ani iní príbuzní alebo blízke osoby maloletého, nakoľko sa maloletý s nimi nekontaktoval.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/128/2019-53 zo dňa 01.10.2019, právoplatným dňa 29.10.2019, bolo konanie začaté ex offo o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému N. Y., nar. XX.XX.XXXX v Centre pre deti a rodiny Valaská zastavené; súčasne bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Brezno č.k. 8PPOm/1/2019-42 zo dňa 29.04.2019 tak, že bolo zrušené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská; zároveň nad výchovou maloletého bol určený dohľad, ktorý mal byť vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, obce a základnej školy, ktorú maloletý navštevoval.

12. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

14. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

15. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 37 ods. 8 prvá a druhá veta Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel.

27. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že otec maloletého podal návrh odôvodnene, nakoľko rodičia maloletého nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Berúc do úvahy citované základné zásady Zákona o rodine a vychádzajúc zo správy o šetrení pomerov a doporučení kolízneho opatrovníka dospel súd k záveru, že nateraz je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že starostlivosť o maloletého v súčasnosti zabezpečuje otec, maloletý sa už dlhodobejšie zdržiava v domácnosti otca, otec maloletému hradí školu, vozí maloletého do školy a maloletý sa zo školy vracia do domácnosti otca. Súd pritom zohľadnil aj názor samotného maloletého prezentovaný pri pohovore s kolíznym opatrovníkom, keďže maloletý je už vo veku, kedy je schopný formulovať svoje názory a ktorý sa sám vyjadril, že chce byť v starostlivosti otca. Na strane otca súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili v starostlivosti o maloletého. Pri šetrení pomerov v domácnosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, otec má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletého a súd považuje prostredie u otca za vhodné pre výchovu maloletého. Matka o maloletého prejavuje záujem a aj maloletého telefonicky kontaktuje, avšak riziko predstavuje možné požívanie alkoholických nápojov matkou, ako to uvádzal otec aj maloletý. Vzhľadom k vyššie uvedenému preto súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca.

28. Keďže súd rozhodol o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, musel sa zaoberať rozsahom vyživovacej povinnosti zo strany matky napriek tomu, že otec výživné od matky nežiadal. Súd vzal do úvahy zákonné hľadiská schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, súd určil matke maloletého povinnosť prispievať na výživu maloletého minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne (v súčasnosti 29,87 Eur mesačne) so splatnosťou do 15. dňa v mesiaci, keď vychádzal z toho, že matka maloletého má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu maloletému dieťaťu dcére W. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorej zabezpečuje starostlivosť a v súčasnosti príjem matky pozostáva z vdovského dôchodku, prídavku na dieťa a opatrovateľského príspevku, ktorý poberá na pĺnoletého I. I., ktorého má v opatere. Súd preto zaviazal matku maloletého minimálnym výživným, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Počiatok stanovenia výživného je určený dňom 01.11.2021, nakoľko do tejto doby si matka vyživovaciu povinnosť plnila tým, že poskytla maloletému vecné plnenia, čo potvrdil aj otec maloletého.

29. Keďže žiaden z rodičov nežiadal styk s maloletým upraviť a zároveň ani jeden z rodičov v zásade žiadny konkrétny návrh v tomto smere ani nepodal, z týchto dôvodov súd osobitným výrokom neupravoval styk matky s maloletým dieťaťom.

30. Nad výchovou maloletého N. je určený dohľad nariadený uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/128/2019-53 zo dňa 01.10.2019, ktorý je vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, obce ako aj základnej školy, ktorú maloletý navštevoval. Vychádzajúc zo správy o šetrení pomerov a vyjadrenia kolízneho opatrovníka súd má za to, že dohľad nad výchovou maloletého splnil svoj účel, nakoľko maloletý je toho času v starostlivosti otca, s matkou sa maloletý toho času kontaktuje, majú vytvorené dobré citové väzby. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že odpadli dôvody pre ďalšie trvanie tohto výchovného opatrenia, a preto výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletého nariadený uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/128/2019-53 zo dňa 01.10.2019 vo výroku III. zrušil.

31. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej v texte len „CSP“/).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.